

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: Рев-379/05
Бања Лука, 13.7.2007. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Стевана Савића, као предсједника вијећа, Петра Бајића и Виоланде Шубарић, као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Д.А. из Б. кога заступа П.П. адвокат из Б. против тужених Д.А. и Д.М. из Б. које заступа М.С. адвокат из Б. ради утврђења права власништва на некретнинама, одлучујући о ревизији тужених против пресуде Окружног суда у Б. број Гж-414/04 од 28.02.2005. године, на сједници одражној 13.7.2007. године, донио је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

Ревизија тужених се уважава, укида се пресуда Окружног суда у Б. број Гж-414/04 од 28.02.2005. године и предмет враћа том суду на поновно суђење.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Б. број П-363/01 од 12.12.2003. године, тужбени захтјев тужиоца Д.А. из Б. против тужених Д.А. и Д.М. из Б. за утврђење права власништва на некретнинма ближе наведеним у изреци првостепене пресуде, одбијен је као неоснован.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. број Гж-414/04 од 28.02.2005. године, жалба тужиоца је уважена, првостепена пресуда преиначена тако што је утврђено да је тужилац на основу уговора о поклону од 20.12.1983. године, овјереног код првостепеног суда 21.12.1983. године, под бројем Ов-4300/83, као и на основу одржаја стекао право власништва на некретнинама ближе наведеним у изреци другостепене пресуде.

Тужени ревизијом побијају другостепену пресуду због повреда одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права, с приједлогом да се побијана пресуда преиначи тако што ће се жалба тужиоца одбити и првостепенена пресуда потврдити или да се побијана пресуда укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија је основана.

У тужби тужилац захтјевом тражи: 1. да се утврди да је на основу уговора о поклону од 20.12.1983. године, закљученог између његовог оца Д. Р. као поклонодавца и њега, као поклонопримца, овјереног код првостепеног суда

21.12.1983. године под бројем Ов-4300/83 и на основу одржаја стекао право власништва на некретнинама, сјеверном дијелу к.ч. 6230/2, површине 367 м² уписане у к.ккњ. ул.бр. 1049 К.О. Б. I, те сјевереног дијела к.ч. 6229/2, површине 5633 м² уписане у к.ккњ. ул. бр. 8334 К.О. Б. I, које су на скици вјештака геометра З.Г. од 12.11.2001. године означене наранџастом и сивом бојом; 2. да су ништави: уговор о поклону од 14.7.1988. године кога су закључили Д.А. и Д. М., син Р., овјерен код првостепеног суда 05.08.1988. год. под бројем 2471/88; уговор о поклону од 08.02.2000. године, закључен између Д.М. и Д.А., овјерен код првостепеног суда под бројем Ов-472/00, и 3. да тужени трпи да се тужилац на основу пресуде на наведеним некретнинама укњижи власником са 1/1 дијела.

Првостепени суд налази да је тужилац био у посједу спорних некретнина од 1986. године до 1992. године за који период није протекао рок од 20 година прописан одредбом члана 28. став 2. Закона о основним својинско-правним односима и судио тако што је одбио као неоснован тужбени захтјев.

Другостепени суд одлучујући о жалби тужиоца налази да уговор о поклону закључен 1976. године између њега и његовог оца Д.Р., који иако није сачињен у писменој форми, али је у цјелости извршен предајом у посјед тих некретнина тужиоцу као поклонопримцу, па стога је овакав уговор пуноважан, те како је тужилац био савјестан и законит посједник спорних некретнина од 1976. до 1986. године, то да је на основу одржаја стекао право власништва на спорним некретнинама, а то што је Д.Р. на основу уговора о поклону из 1978. године поклонио првотуженом спорне некретнине, на којима није био власник, то да је овај уговор супротан одредби члана 103. Закона о облигационим односима, па је ништав и уговор о поклону између прво и друготуженог из 2000. године, јер првотужени није могао друготуженом пренијети оно што ни сам није имао, и судио тако што је жалбу уважио, побијану првостепену пресуду преиначио и удовољио тужбеном захтјеву тужиоца.

Одлука другостепеног суда није правилна ни законита.

Према одредби чл. 229. ст. 1. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Сл. гласник РС", бр. 58/03 до 74/05, у даљем тексту: ЗПП), другостепени суд без одржавања главне расправе, може да изводи чињеничне и правне закључке једино из оних чињеница које је првостепени суд извео и утврдио.

У овом случају је другостепени суд без одржавања главне расправе, на што се указује и у ревизији туженог, у погледу утврђења да је тужилац на спорним некретнинама стекао право власништва путем одржаја, поступио противно наведеној одредби ЗПП, када је своју одлуку без одржавања главне расправе засновао на другачијој оцјени исказа свједока М.З., З.С. и М. Ш., "па чак исказа туженог да је отац тужиоцу дао ове некретнине да обрађује 1976. године, али и да је пропустио да цијени и утврди да је том приликом закључен усмени уговор о поклону, што да произлази из исказа ових свједока и туженог као парничне странке, као и да је своју вољу да тужиоцу поклони те некретнине, отац му Д.Р. потврдио и писменим уговор о поклону кога су закључили 20.12.1983. године и овјерили код првоспненог суда 21.12.1983. године", па сљедствено томе о битним чињеницама и правним посљедицама судио другачије него првостепени суд.

Зато се ревизија тужених указује основаном, па је примјеном одредби чл. 249. ст. 1. у вези са одредбом чл. 229. ст. 1. тачка 2. и чл. 456. ст 2. ЗПП одлучено као у изреци.

У наставку поступка другостепени суд ће, ако нађе да чињенично стање које је утврђено од првостепеног суда није правилно и потпуно утврђено, одржати расправу и на основу поновног извођења већ изведених доказа, ако утврди другачије чињенично стање од оног утврђеног у првостепеној пресуди, новом одлуком одлучити о жалби тужиоца против првостепене пресуде.

Предсједник вијећа
Стеван Савић